

HET BLAZEN VAN DE GROOTE BAZUIN.

TEKST, JESAJA 27 : 13. EN HET ZAL TE DIEN DAGE GESCHIEDEN, DAT ER MET EENE GROOTE BAZUIN GEBLAZEN ZAL WORDEN; DAN ZULLEN DIE KOMEN, DIE IN HET LAND VAN ASSUR VERLOREN ZIJN, EN DE HEENGEDREVENEN IN HET LAND VAN EGYPTES; EN ZIJ ZULLEN DEN HEERE AANBIDDEN OP DEN HEILIGEN BERG TE JERUZALEM,

Hoe dikwerf treffen wij in de Profeten, en bijzonder in Jesaja, de uitdrukking aan: „*De dag des Heeren* ;” en somtijds, in korter woorden, gelijk in onzen tekst: „*Te dien dage*.” Meest altijd zijn aan de woorden : „ Te dien dage,” en „ de dag des HEEREN,” groote en gedenkwaardige gebeurtenissen verbonden. Er moet dan wel iets zeer merkwaardigs zijn in deze uitdrukking, daar zij zoo menigmaal voorkomt, en zulke gewichtige voorvallen aan, haar verbonden zijn. En gelijk bovendien van onzen tekst gezegd mag worden, dat hij ganschelijk op die woorden, als op zijn aspunt steunt, zoo zal het niet ondienstig zijn, eenige oogenblikken te besteden, om derzelve meening te onderzoeken. Als van zelve lijden ons deze woorden tot dit denkbeeld, dat het een dag of tijd is (want wij behoeven dien niet te bepalen tot een tijdstip van vierentwintig uren), waarin de HEERE alles zal zijn, en wanneer Hij op het zichtbaarst Zijne grootheid en kracht zal openbaren, en Zijnen arm zoo nadrukkelijk zal ontblooten, dat het ganschelijk Zijn dag zal wezen ; met andere woorden: het zal een dag zijn, waarin de mensch niets zal zijn, en God „alles in allen.” Wij denken bij deze uitdrukking dus, in de eerste plaats, dat het een dag van kracht is. Doch als wij letten op den samenhang bij de onderscheidene plaatsen, waarin deze uitdrukking voorkomt, dan ontwaren wij, dat er somtijds van gesproken wordt als van eenen dag van groote ellende en benauwdheid, en somtijds als van eenen dag van barmhartigheid en uitredding. Zoo lezen wij bij eenen der Profeten: „Wee dien, die des HEEREN dag begeeren! waartoe toch zal u lieden de dag des HEEREN zijn? hij zal duisternis wezen en geen licht, Zal dan niet des HEEREN dag duisternis zijn, en geen licht? en donkerheid, zoo dat er geen glans aan zij?” (Amos 5 : 18, 20). En wederom: „De dag des HEEREN komt, want hij is nabij: Een dag van duisternis en donkerheid, een dag van wolken en dikke duisternis, als de dageraad uitgespreid over de bergen” (Joël 2 : 1, 2).

Alzoo lezen wij ook: „O wee! want die dag is zoo groot, dat zijns gelijken niet geweest is; en het is een tijd van benauwdheid voor Jakob; nog zal hij daaruit verlost worden.” (Jer. 30 : 7). Op andere plaatsen, en dat in veel grooter getal, lezen wij van den dag des HEEBEN als van eenen dag van bijzondere uitredding en verlossing. „Te dien dage zal dit lied gezongen worden in het land van Juda.” Te dien **zelve** dage zult gij zeggen : Ik dank IJ, HEEBE, dat Gij toornig op mij geweest zijt, maar Uw toorn is afgekeerd, en Gij troost mij.” Zoo ook lezen wij in onzen tekst : „Het zal te dien dage geschieden, dat er met eene groote bazuin geblazen zal worden ;” — de bazuin der verlossing.

Maar hoe kunnen wij deze twee verschillende bedoelingen van een en het zelfde woord met elkander vereffenen, en de Schriftuur eenstemmig en niet strijdig met zich zelve zijn, als er nu eens van den dag des HEEBEN gesproken wordt, als van eenen dag van ellende, en dan weder als van eenen dag van verlossing, nu eens als van eenen dag van rampzaligheid, en dan eens als van eenen dag van barmhartigheid? Eet is niet zeer moeilijk, dit in overeenstemming te brengen. De dag des HEEBEN is die bijzondere tijd of gelegenheid, wanneer de HEERE Zijne hand uitstrekt, en Zijne almachtige kracht openbaart. Het is dan even zoowel „de dag des HEEREN,” wanneer Hij ter neder slaat, als dat Hij opbeurt, wanneer Hij Zijne hand uitstrekt te wonden en te doden, als dat Hij geneest en levend maakt. Zoo beschrijft de beweldadigde Hanna beide deze werken des HEEREN, in haren lofzang : „De HEERE doodt en maakt levend ; Hij doet ter helle nederdalen, en Hij doet (weder) opkomen.” Gelijk het beide Zijn werk is; zoo is het ook desgelijks Zijn dag. Daarenboven laat zich deze schijnstrijdigheid vereffenen, als wij opmerken, dat het een dag der verlossingszige zal zijn voor Gods vrienden, en een dag der verwoesting voor Gods vijanden, waarvan de Roode Zee eene treffende getuigenis draagt.

Ongetwijfeld had de profeet ook het oog op dien grooten dag, die nog steeds te komen staat — een dag, waarin er eene grootere openbaring van de mogendheden des HEEREN zal gezien worden, dan de aarde immer ondervonden heeft.

Doch om niet langer bij dit punt te vertoeven, wenden wij ons in eens tot onzen tekst, waarin wij, naar mijne zienswijze, drie zaken hebben op te merken :

I. Het blazen van de groote bazuin ;

11. De personen, in wiens ooren en harten deze groote bazuin gehoord wordt ;

111. De uitwerking, die het blazen dier groote bazuin te weeg brengt,

I.

Het schijnt wel, dat **tusschen** het blazen dezer bazuin en het blazen der trompetten, waarvan **wij** in de wet van Mozes lezen, **eenige** betrekking bestaat. **Gij** zult u herinneren, dat God aan Mozes (Num. 10) gebood, twee zilveren trompetten te maken, die bij alle **grootte** en plechtige gelegenheden moesten geblazen worden. „**Maak** u,” **zoo** lezen wij daar in het **2de** vers. — „Maak u twee zilveren trompetten ; van dicht werk zult gij ze maken, en zij zullen u zijn tot samenroeping der vergadering, en tot den optocht der legers.” Met deze trompetten werd somtijds ten strijde geblazen. „**En** wanneer gijlieden in uw land ten strijde zult trekken tegen den vijand, die u benauwt, zult gij ook met die trompetten een gebroken **geklank** maken ; **zoo** zal uwer gedacht worden voor **het aangezicht** des **HEEREN uwes Gods**, en **gij** zult van uwe **vijanden verlost** worden. Desgelijks ten **dage uwer vroolijkheid**, en in uwe gezette hoogtijden, en in de beginselen uwer maanden, zult gij ook met de trompetten blazen over uwe brandofferen en over uwe dankofferen ; en zij zullen u ter gedachtenis zijn voor het aangezicht **uwes Gods** ; Ik ben de **HEERE** uw **God** ! Dus werden **zij**, op **elken** dag van vroolijkheid, **ieder** **gezetten** hoogtijd en elke nieuwe maand opgeroepen, door het geluid **der** zilveren trompet. Maar er was **eene** gelegenheid, bij welke de trompet op eene bijzondere wijze geblazen werd — de dag des geklanks. **Zoo** lezen wij Lev. **25 : 9**. „Daarna zult gij, in de zevende maand, op den tienden der maand, de bazuin-des **geklanks** doen doorgaan ; op den verzoendag -zult gij den **bazuin** doen doorgaan in uw gansche land.” In onzen tekst schijnt **eene** bijzondere betrekking te bestaan met het blazen **van deze** grootte bazuin in het begin des jubeljaars; want het bijzonder kenmerk van die trompet was, dat zij „luid van klank was, en door het gansche land geblazen werd.” ¹⁾

Beschouwen wij het **dus** in een geestelijk en bevindelijk licht, dan moet ongetwijfeld het blazen **van de** **grootte** bazuin **beteekenen**, de **prediking** van het Evangelie, het zoet en aangenaam geschal van vrije genade — de verkondiging van barmhartigheid, vergeving en zaligheid door het bloed des **Lams**. In geen geval duldt het eene andere uitlegging, want voor het bazuin **geklank** des jubeljaara kan er anders **geene** gelijkenis worden gevonden, daar, op dat geluid, elke gebannene Israëliet tot zijne stad en geslacht wederkeerde, alle schulden werden doorgehaald, en ieder verpande akker tot zijnen **oorspronkelijken** bezitter terug keerde. Deze grootte bazuin wordt

1) Naar de Engelsche Randteekenaars.

dan geestelijker wijs geblazen, als het Evangelie getrouw verkondigd wordt. Maar dat wij het niet vergeten, dat, hoewel de **mensch** deze bazuin aan zijnen mond- mag stellen, het nochtans de Geest van God is, Die door dezelve moet blazen. **Hij** is het, Die te spreken geeft, — **Hij** is het, Die aan die bazuin **eene bekoorlijke** melodij geeft ; want alleen Zijn geluid **raakt het harte**.

11.

Maar aler wij, met **Gods** zegen, meer van nabij den toon, — de aangename zoetluidende melodij dezer groote bazuin beschouwen: zien wij eerst, **gelijk** wij **Öns** voorstelden, op de personen, tot wien deze bazuin in **het bijzonder geblazen** wordt. Deze worden in twee klassen gesplitst : „**verlorenen**” en „**heengedrevenen**.” En gelijk de **bazuin in** het bijzonder tot hen geblazen wordt, **zoo** leiden wij daar reeds uit'af, dat zij alleen **voor** hen geblazen wordt. Inderdaad, geen ander vraagt er **naar** ; geen ander draagt zorg over derzelve zoet luidende klanken ; in alle andere **ooren**, zijn hare **tonen** niets dan de onzinnigste wanklanken.

A. Maar, in welk **eenen** vreemden toestand moeten zij in zielsbevinding zijn, vóór dat hunne **ooren** open zijn voor de klanken dezer evangelische bazuin ? „**Verloren !**” Velen van des **Heeren** arm geslacht zijn daar ; en inderdaad zij zijn allen daar, voor en aler zij de bazuin **hooren**, die hen beveelt te gelooven, zich te verblijden en te leven.

1. Daar zijn er, die zich „**verloren**” gevoelen onder **overtuiging van zonde**, met diepe benauwdheid en angsten des gemoeds. Hun geweten zegt hun, dat God tegen hen ontstoken is — de brandende druppelen van Zijnen heiligen toorn zijn in hunne zielen gevallen. Wanneer de schuld en last der zonde **zoo** op hun geweten drukken, dan moeten zij zich noodwendig „**verloren**” gevoelen, want wat is er voor hen, of wat blijft hun over dan de helsche kuil ? En inderdaad, zij zijn „**verloren**,” want gelijk David van zich **zelven** sprak, **zoo** „**is** er maar **eene** schrede, tusschen hen en den dood.”

2. Anderen van **Gods** volk, *na* dat de **Heere** Zich **zelven** aan hunne zielen ontdekt en hun te gevoelen gegeven heeft, hun aandeel aan den **Heere** Jezus Christus, en **alzo eene** gezegende verzekering Zijner barmhartigheid hun bevestigd heeft, gevoelen zich nog dikwerf door de **kracht der verzoeking** „**verloren**.” Er zijn, die deze twee stellingen betwijfelen. Ma& dan **verwijs** ik naar Davids zaak. Had David niet de plechtige belofte van **God** ontvangen, dat hij op **Israëls** troon **zoude** zitten ? En evenwel, toen **Saul** hem vervolgde, **zeide** David in zijn

harte : „ik zal nog een der dagen door Saul's hand omkomen.” En echter bad God hem eene getuigenis gegeven, dat hij niet **zoude** omkomen. Had **Samuël** hem niet met de heilige zalfolie gezalfd, en geloofde David het toen niet even zeker als dat hij aanwezen had, dat hij op den troon zou zitten? Geen **mensch** nu kan sterkere getuigenis en vastere verzekering van zijne geestelijke zaligheid hebben, dan David van zijn uitwendig heil ontvangen had ; — want in de belofte des **troons**, had God ongetwijfeld opgesloten, de verlossing van **Saul**. En evenwel was David bevreesd, door **deszelfs** hand om te zullen komen. En waarom zou die zelfde vrees niet in het hart kunnen bestaan, onder evengelij ke omstandigheden ? Indien Davids geloof bezwijken kon, wie zou het zijne voor onbewegelijk rekenen ? **Davids** verzekering kon zich, — door de grootheid van het gevaar, niet staande houden; en dat, nadat de Heere hem de verzekering gegeven bad, dat hij den troon des Koningrijks bestijgen zou. **Alzoo** kan ook een waar kind van God, door de kracht der verzoeking, de aanvallen des satans en de vurige pijlen, die in zijn gemoed geworpen worden, tot dien staat gebracht zijn, dat het **zich** in zijne ziel **zoo** wel verloren gevoelt, als David dat in het lichaam ondervond.

3. Nog eens, indien de Heere **eenige** Zijner kinderen — gelijk het Hem somtijds naar Zijne wijsheid goeddunkt, — van Hem laat **afdolen** tot de afgoden, waardoor zij in **eenen** kouden en **dooden** staat geraken, maar ook dikwijls vele twijfelingen en **vreezen** hebben, of zij niet misleid en geheel bedrogen zijn, en aan hunne eigene wegen zijn overgelaten. Vervuld met **vreeze**, gevoelen zij zich **verloren**; in hunne gewaarwordingen zijn zij op den rand des verderfs. Zij zullen niet, en kunnen niet **verloren** gaan, want zij worden door het **voornemen** en de genade **Gods** onderschraagd ; maar, in zich **zelven** zonder hulpe zijnde, hebbende, gelijk Efraïm, „zich **zelven** bedorven”, zijn zij verloren, — **ganschelij** k verloren in hun gevoel.

Voor **dezen** nu is het, dat de groote bazuin geblazen wordt. En het moet **eene** groote bazuin zijn, want zij **zijn groote** zondaars ; — zij heeft overluid barmhartigheid en vergeving te verkondigen, want zonde, vleesch en **satan** hebben de **ooren zoo** toegestopt, dat zij sterke en krachtige **toon**en behoeven, om die te doorboren en het hart te raken.

4. Anderen van **Gods** volk gevoelen zich „verloren”, dewijl zij niet **die openbaringen** van **Gods** vergevende liefde **ontvingen**, als anderen — mede bevoorrecht **zijn**. En, derhalve **geene** klare getuigenissen noch heldere bewijzen hebbende, is het hun, als hadden zij geen wezenlijk aandeel en belang in de dingen **Gods**, en **zoo** gevoelen zij zich menigwerf verloren.” Velen

van **des Heeren** volk verbergen deze gewaarwordingen op het zorgvuldigst in hunne harten. Waren zij, in alles wat **zij gevoelden en vreesden**, vrij en rondborstig in hunne belijdenis, dan zouden velen het inderdaad bekennen, dat zij verloren zijn; maar te midden van de vrijmoedige belijdenis van ander&, zijn zij te vreesachtig of te **beschamend**, om hunne vrees te openbaren.

B. Doch benevens deze, lezen wij ook van: „**heengedrevenen**”; en **gelijk** er zijn, „die in het land van Assur verloren zijn”, zoo zijn er ook „**heengedrevenen** in het land van Egypte.” Maar wat zegt het, een „**heengedrevene**”¹⁾ te zijn? **Jona** verklaart ons dit op eene eigenaardige wijze, als hij zegt: „**Ik** ben uitgestooten van voor Uwe oogen.” Van **Gods** aangezicht te zijn verstooten of uitgestooten, is een **heengedrevene** te zijn. Een zondaar is in zijn gevoel een **heengedrevene** voor **Gods** aangezicht, als hij zich **zelven** al te walgelijk, al te **vuil**, al te **snood**, al te zondig beschouwt, om bij God te wonen; en daarom, van **wege** zijne vuilheid of afval, is hij slechts bekwaam om weggedreven, uit **Gods** tegenwoordigheid verstooten te worden; want **alles**, wat verontreinigd is, kan in Zijne tegenwoordigheid niet verkeerem. Alleen dan, wanneer de zonde aan het hart en geweten ontdekt wordt, bij uitnemendheid zondigende te zijn, dan beginnen wij een walg te hebben aan ons **zelven** van **wege** onze menigvuldige gruwelen. Zoo was het met Jesaja in den tempel, (Jes. 6 : 3); met Job in den gracht, (Job. 9 : 31); met Daniël bij de rivier, (Dan. 10 : 8); met Petrus in het schip, (Luk. 5 : 8), en met **Jona** in den buik des walvischs, (**Jona** 2); **zij** allen zagen licht in **Gods** licht, en gevoelden de zonde; uitermate zondigend te zijn. Zonde, zonde! — die **ijselijke** zonde doet ons een heengedrevene ons gevoelen, **Wanneer** er geen gevoelige **toegang** is tot **Gods** tegenwoordigheid, wanneer onze gebeden **afgesloten** schijnen te zijn, **wanneer** er geen antwoord **Op** onze **smeekingen** is, wanneer de Hemel boven ons als koper en ijzer is, wanneer er **geene** nederdruijing is van den dauw Zijns **welbehagens** en **geene** genadige toelaching van **Zijn** vriendelijk aangezicht, dan is dit de gewaarwording der ziel „**Ik** ben uitgestooten” — een „**heengedrevene**” — „voor **Gods** aangezicht!” Zoo wordt **Gods** kerk beschreven. (**Ezech.** 16), onder het zinnebeeld van een pasgeboren kind, dat „op het vlakke des **velds** geworpen is;” — dat gevoelde David, toen hij zeide: „**Verwerp mij** niet van Uw aangezicht;” dat was ook de gewaarwording van Beman, als **Hij** uitriep: „**HEERE!** waarom verstoot Gij mijne ziel, (en) verbergt uw

1) De Engelsche overzetting heeft eigenlijk: „Een uitgeworpene — een persoon, die als een hopeloze verwezen wordt.” Vert.

aanschijn voor mij;" dat wist ook Jeremia, als hij verklaarde: „**De** wateren vloeiden *over* mijn hoofd ; toen **zeide** ik : ik ben afgesneden !” Zelfs de **allerheiligsten** gevoelden zich, wanneer er zonde tusschen God en hunne ziel **was**, *of* heengedreven, *of* dat zij dat waardig waren. En waar deze bevinding in de **ziel** is met betrekking tot God, daar doet zij een **mensch**, eenigermate in zijn gevoel, ook een heengedrevene — (een uitgestootene), zijn van de **kerk** en van **Gods volk**. Daar is het de taal: „**ik** gevoel mij veel te snood, al te vuil, al te **walgelijk**, al te verdorven, dan **dat** zij iets met mij zouden te doen willen hebben, *of* **dat** ik mij bij hen zou voegen.” Een heengedrevene van God te zijn, **is** ook een **heengedrevene van** Zijne heiligen te wezen. Menigeen wordt door deze gewaarwordingen teruggehouden, zich bij de **gemeentens** te voegen, *of* zich met **Gods** volk te verbinden; daar **zijn** er, die zich daardoor zelfs onttrokken van de **Godsdienst**, van **het** lezen der Heilige Schrift, *of* van het bijzonder gebed, zich **zelve**n als **eenen** uitgestootene van God en menschen aanziende. Door de wereld **als eenen** zwaarmoedigen geestdrijver uitgeworpen te worden, en zich **zelve**n buiten den kreits van **Gods** volk te stellen, zulk een mag wel de woorden van **HART** gebruiken :

„**Een** zondaar door den storm van zond' en schuld verdreven ;
Van wien men zegt, dat hij **Gods** rijk beroert en deert;
Die zich in eigen oog met- vuilheid ziet doorweven,
En voor **Gods** Majesteit geen loon naar recht begeert. —
Een zondaar, die te goed voor dezen wordt geheeten,
Voor genen weêr te snood — hoe deerlijk in zijn lot ! —
Van allen doorgehaald; maar niet van **EEN** vergeten :
Hij steun' en bouw' alleen op vrije gunst van God.”

Dit nu zijn de karakters: „verlorenen” en „heengedrevenen,” voor welke de **grootte** bazuin wordt geblazen. **Dezulken heeten** een Evangelie **van** vrije genade: welkom ! want het opent voor hen de **eenigste** deur der **hope**. Een Evangelie, dat van plichtgeloof **spreekt**, zal hun **nimmer** voegen, **Zij** zijn al te diep gezonken, al te ver gegaan en in hunnêgwaarwordingen al te onherstelbaar verloren, dan dat iets dan barmhartigheid hen zou uittrekken: niets dan genade kan hen behouden. Het **is** **geene** kleine zaligheid noch een gering Evangelie *of* een kleine Zaligmaker, die denzulken voegt; **o** neen! het moet vrij, soeverein, onderscheiden, bij uitnemendheid overvloedig zijn, *of* het is hun niets waard. **Zoo** dat die dingen, welke op het eerste aanzien de ziel het verste van God afzetten, juist datgene is, wat door zijne uitkomst bewijst, haar het dichtst tot God te voeren; waarom ook integendeel die dingen,

welke naar 's menschen berekening hen **nabij** God brengen, in **Gods oogen** juist datgene is, wat hen verre van Hem verwijderd houdt. Ziet daaromtrent die twee personen in den tempel. Beschouwt den hoogmoedigen Farizeër, wel te moede, en opgebeurd met zijne eigene gerechtigheid! Was die man, — **zooals** zijne gedachten waren, **nabij** God? Geenszine ! En wat zette hem **zoo** verre van God af? Zijne eigene gerechtigheid ; die juist scheidde hem **zoo** verre van God — de **trotschheid**, die hij op zijne daden en plichten stelde.

Beschouwt nu daarentegen den Tollenaar, die naar zijne eigene gewaarwordingen inderdaad verre van God was, want „**hij** durfde zelfs zijne **oogen** niet opheffen naar den hemel.” Maar wie was het dicht bij God, de Tollenaar met zijn verbroken hart, of de eigengerechtige **Farizeër** ?.... **Alzoo** ook, wanneer een mensch zich door zijne goede daden en plichten, door zijne gehoorzaamheid en goed gedrag dicht bij God waant, stoot hij zich juist door deze eigene gerechtigheid verre van God af; want **hij** veracht heimelijk het Evangelie, maakt zich van zich **zelven eenen** Zaligmaker, en stort derhalve minachting en smaad op het bloed en het lijdens des **kruises** van den **Zoon** van God.

Zoo wordt een arm, schuldig zondaar, die in zijne eigene schatting verloren, en een rampzalig en allerellendigst **heengedrevene** is, nabij God gebracht door de rechtvaardigheid van het Evangelie ; terwijl de Farizeër verre van God wordt gehouden door de muren der eigene gerechtigheid, die zijne eigene handen hebben gebouwd en gepleisterd. Eet Evangelie heeft voor verlorenen en heengedrevenen zulke aangename **toon**en. En waarom? Omdat het hun zegt, dat het werk van Christus een volbracht werk is — **dat het** bloed van Jezus Christus van alle zonden reinigt; — omdat het aan hen **verzekert**, dat Zijne gerechtigheid is „**tot** allen, en over allen, die gelooven ;” — omdat het luide verkondigt: ontferming over rampzaligen, vergeving voor schuldigen, zaligheid **voor verlorenen** en dat „**waar** de zonde is meerder geworden, de genade veel meer overvloedig is geweest.”

Maar er is meer noodig, dan het bloot uitwendig geluid van het Evangelie. Velen van **Gods** arme kinderen, die in hun eigen gevoel **ganschelijk** verloren zijn, mogen een Evangelie van **vrije** genade in al **deszelfs** reinheid **hooren** prediken, en evenwel slechts daardoor veroordeeld worden, **dewijl** zij niet bij machte zijn dat aan te nemen, te gelooven noch te bevestigen. Het schijnt derhalve alleen hunne ellende te vergrooten, te gevoelen dat het Evangelie door anderen genoten wordt, terwijl zij zich daarvan geen greintje kunnen toeëigenen. Doch wanneer de dierbare Heilige Geest de groote bazuin aan den mond zet,

dan heeft zij niet alleen voor het oor, maar ook voor het hart een aangenaam geluid. Dan is de ziel **open**, om het aan te nemen, en **derzelve** aangename klanken **vinden** daar **eene** aangename echo, wanneer de Geest vergevende ontferming verkondigt.

Maar wat is eigenlijk het Evangelie ? Wij spreken **zoo** veel van evangelische prediking, van een Evangelie der vrije genade en **wat** dies meer zij, en wij willen **geene leeraars hooren, zoo** zij niet het Evangelie van de **vrije** genade prediken. Maar wat is dat alles ? Wij kunnen het Evangelie in onze hoofden en op onze lippen hebben en evenwel niet het minste van het Evangelie in onze harten ; **wij** kunnen noch behoeven nooit het Evangelie in onze harten te hebben, totdat wij in die omstandigheden gebracht zijn, waarin het Evangelie ons te pas kan komen. Maar o ! hoe benauwend is het een kind van God, terwijl hij door dit gedeelte der bevinding gaat ; hoe wordt zijn gemoed geoefend ; zijne consciëntie belast en zijne ziel gepijnigd met duizend twijfelingen, **vreezen** en bekommeringen ! En evenwel hoe goed is het voor hem aldus geoefend te worden ! **Het** opent zijn oor voor het Evangelie, maakt hem vat- en ontvangbaar voor **deszelfs** klanken, en maakt hem op eene gevoelige en bevindelijke wijze bekend een dier onderwerpen te zijn, voor welke de Heere Jezus kwam, om ze zalig te maken ; want „**het** is een getrouw woord en aller aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben.” (1 Tim. 1 : 15) Christus kwam „**niet** om te roepen **rechtvaardigen**, maar zondaren tot bekeeren.” Hij kwam „om te zoeken en zalig te maken, dat verloren was,” Deze tijding voegt hem ; want hij gevoelt zich **zelven** niet een gewoon zondaar, maar de grootste, de voornaamste van alle zondaren ; geen gewoon overtreder, maar een opperste aller muitelingen ; een wanhopig, buitenmate ellendig, Goddeloos schepsel, **zoo** dat de diepten van zijn ondeugend hart bodem- en grenzeloos schijnen te zijn. Een Evangelie dus, belemmerd en geboeid door voorwaarden, beroofd en losgescheurd van zijne volheid en vrijheid ; vermengd en verlaagd met en door het water van 's menschen bekwaamheid en hoedanigheden, is voor hem geen Evangelie. Het raakt zijn harte niet, komt niet tot zijne ziel, roert zijn geweten niet, verteedert zijnen geest niet, en verwekt geloof, hoop noch liefde. Niets is **zoo** wonderbaarlijk en verborgen als het werk der genade. Het is wonderbaar in zijne ternederwerping, en wonderbaar in zijne opbeuring ; en het is even **zoo** verborgen als wonderbaar. Veronderstelt u een „**verlorene**” en „**heengedrevene**.” Stond het aan hem, hij **zoude** **geen** van beiden zijn ; **ook** heeft hij zich **zelven** geen van bei-

den gemaakt. Maar hij is een zoodanige, en hij moet **óf** hulp ontvangen **óf** sterven. Nu, voor zulk **eenen** is alles, dan een Evangelie van vrije genade, enkel spotternij. Het is niets dan schimp, om **eenen** man, die op het punt staat van te verdrinken, van den wal te gebieden, dat hij met zwemmen zijn leven moet redden, Spring er in en red hem. Wanneer hij aan den oever gebracht is, zal hij zijnen Verlosser zegenen. Niets is voor **eenen** armen, schuldig heengedrevene **zoo** zalig, als het Evangelie te **gelooven**, en nochtans is er niets **zoo** bezwaarlijk voor hem, als dat Evangelie aan te nemen ; **want** hij kan daaruit **geene** vertroosting voor zich **zelven** afleiden, **zoo** zij hem niet toegepast wordt door vrije, soevereine en overvloeiende genade. De woorden ; „vrije, soevereine en overvloeiende genade”, zijn gemakkelijk te **leeren** ; maar niemand verstaat **der-zelfver betoekenis**, buiten de toepassing des **Geestes** aan het harte. „Keil zij u !” — **zoo** roepen wij allen toe, die in hun gevoel verlorenen en heengedrevenen zijn, want dat zijn de eenigsten, die weten, wat **eene** bediening der vrije genade is. Bij ieder andere moet er nog altijd de een of andere plicht verricht worden ; de lage, zich schuilhoudende **eigengerechtigheid** is nog niet uitgeroeid, Bij anderen is er nog altijd iets van het_ eigen ik op den bodem, totdat de beproevende en benauwende gewaarwordingen, die de verlorene en heengedrevene gevoelt, gelijk **eenen** bezem worden, om den ellendigen metgezel — de eigengerechtigheid uit te roeien, De hoeken en hollen moeten uitgeroeid worden. Daar moet geen geloof, hoop noch gehoorzaamheid uit plicht zijn, Maar als een mensch in zijne ziel maar zeer geoefend wordt zonde, satan, verzoeking, een hart, en **eene** verdorvene natuur, met gansche benden van lusten en verdorvenheden in vollen woede tegen hem optrekende, hij zal zich **zelven** gevoelen : een arm, ellendig schepsel, zonder hoop of hulp.

Maar er mocht gevraagd worden : of er geen gemakkelijker **weg** is, om het Evangelie te **leeren** kennen, dan deze ? Neen. **Moeten** wij dan volstrekt eerst verlorenen worden, voor het **Evangelie** ons kan zaligmaken, en heengedrevenen, voor het Evangelie ons kan omvatten ? Ja, gewisselijk ! want wij zijn **alrede dezulken**. Het Evangelie maakt ons **zoo** niet, maar het vindt ons **zoo**. Dit was ook de belijdenis, die de **Heere** in den mond van den Israëliet legde, als deze voor het altaar stond : „**Mijn** vader was een bedorven Syriër. (Deut. 26 : 5,) Als **wij** ons **zelven** als **eenen** verlorene beschouwen en gevoelen, dan zien en gevoelen wij onzen wezenlijken aard. Het is gelijk iemand, die aan de tering lijdt, en **voor** het eerst de natuur van zijn ongemak kennen **leert**. Te zeggen, dat het **zoo** is, maakt hem **zoo** niet, Het is voor hem slechts de bekendmaking van **eene vreeselijke verborgen-**

heid. Nu, **zoude** zulk **een** afnemende zieke een wonderbare **genezing niet welkom heeten** en met welgevallen omhelzen? En **zou** hij het geneesmiddel bekijken, omdat het hem volmaakt herstelt, zonder dat **hij** zich **zelven** eerst eenigzins beter maakt? **Alzoo** ook met **het** Evangelie. Het ontdekt een gewis, een onfeilbaar geneesmiddel; maar voor wij ons **zelven** verloren gevoelen, **verachten** en versmaden wij **het**.

„**Wie** ging er ooit naar Jezus heen,
Vóór **dat** **zijn** eigen hoop verdween?”

111.

Maar welke zijn de *uitwerkselen*, die op het blazen der **grootē** bazuin, door derzelve luide en aangename klanken, te **weeg** gebracht worden? — „**Dan** zullen **die** *komen*, die in het land van Assur verloren zijn, en de **heengedrevenen** in het land van Egypte; *en zij zullen den HEEBE aanbidden op den heiligen berg te Jeruzalem.*” Voor dien tijd konden zij niet komen. In hunnen verloren toestand, **konden** zij slechts -zuchten, kermen en roepen; als **heengedrevenen** was **er geenen** toegang tot God, **geene** kracht om te gelooven, te hopen noch lief te hebben; doch wanneer de gezegende klanken der Evangelische bazuin in de ziel gehoord worden, dan worden alle deze hindernissen **weggenomen**, en daar is een „*komen*” tot God, Hierbij nu kunnen wij weten, of wij het Evangelie in onze harten ontvangen hebben.

Wat werkt het gepredikte Evangelie bij de meeste hoorders uit. — Niets mat al. Zij worden daardoor niet aangedaan, **teeder** en week gemaakt, noch veranderd; het heeft niet de minste Goddelijke Uitwerking op hen. Velen **hooren** jaren lang de verkondiging des **Evangelie's**, maar blijven dezelfde, ja, worden niet- **zelden** erger; — worden, (om mij **zoo** eens **uit** te drukken), Evangelisch verhard. Als de hamer niet week maakt of **stuk slaat**, maakt hij harder, gelijk ons het aanbeeld van den smid leert. Hoe zwaarder de slagen treffen, des te dichter en harder wordt het staal. Het is **eene** droevige zaak, onder het Evangelie te zitten, zonder daaraan behoefte te hebben. De **Farizeërs**, die Jezus waarnamen, toen **Hij** den **mensch** met de verdorde hand gezond maakte, werden **verhard** door een wonder der genade voor hunne **oogen**; daar was **bij** hen **geene** opening noch behoefte voor een mirakel. Doch waar **eene** geopende deur voor ontferming is, gelijk **bij** de verlorene en heengedrevene, als hij de Evangelische bazuin hoort, zijn derzelve **toonē** zijner ziele aangenaam, en **hij** komt. Dit komen wijst aan, dat hij de bazuin heeft gehoord.

Wanneer de krijgsknecht het geluid der **trom** boort, verricht hij met haast, wat die hem door haren slag te kennen geeft. Roept zij hem tot de legerplaats, hij komt zonder uitstel, **Zoo** ook, wanneer een kind van God de **bazuin**, een wederkeeren — een terugroepen hoort blazen, komt het, en zijn komen **geeft** te kennen, dat hij het geluid hoorde en derzelve **be-** teekenis verstond. Maar hoe komt die zondaar? Hij komt, gelijk het Evangelie hem beveelt — tot Jezus: „**Komt** tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt !”, „**Tot** Wien *komende*, als tot **eenen** levenden steen,” Dit komen is „**de** gehoorzaamheid des geloofs.” Zij komen nederig, verbroken, nedervallende en nochtans met een aangenaam besef, van aangenomen te zullen worden in den Geliefden; en **zoo** nabij God te worden gebracht. Is hier dan eene arme ziel, die ooit op deze wijze het Evangelie gevoelde, in **deszelfs** vrijheid, volheid en gelukzaligheid, hij heeft het geluid der groote bazuin gehoord.

Maar een Evangelie, gelijk de **Galatiërs** dat wilden, een vermengd Evangelie, een **Evangelie** van vrijen wil en plicht en deugd, zal nimmer zondaars tot God trekken. Zulk een Evangelie kan de consciëntie niet vrijmaken van schuld, en daarom der ziel **geene** vrijheid aanbrengen noch **toegang ver-** **leenen** tot **Gods** tegenwoordigheid. Een gebonden en gekluisterd Evangelie brengt altijd zijnen **eigenen** geest voort — slavernij en dood, Het verkondigt **geene** vrijheid, en geeft ze **mitsdien** ook niemand. Spreekt het al eens van genade, dan schrikt het bij die woorden en herroept of beperkt die, zoodra zij uitgesproken zijn. *Het is* een onzeker Evangelie, en daarom kan het geen zoete en zalige verzekering geven van de vergeving onzer zonden, of de aanneming onzer personen; — **deszelfs** gewicht halverwege op het schepsel leggende, **zoo** kan het **geene** verzekering verschaffen van ons aandeel aan den Heere Jezus Christus, noch van ingebonden te zijn in het bundeltje der levenden bij Jehova het Lam.

Er kunnen hier zijn, en dat onder de kinderen **Gods**, die uit ‘gebrek aan licht of door de werkingen der eigengerechtigheid, een Evangelie der vrije genade niet in al **deszelfs** omvang kunnen aannemen.- Zij zijn niet vijandig van de waarheid; maar uit eene zekere ijverzucht, opdat de genade niet misbruikt **zoude** worden, **meen**en zij, dat wij **zoo** ver niet gaan moesten in onze stellingen, en dat het verstandig en wijs ware, het Evangelie te beperken, Maar dat deze goede menschen hunne bevinding wel onderzoeken, en zij zullen die in twee allerge wichtigste bijzonderheden onvolkomen bevinden. Zij gevoelen zich geen verlorenen noch heengedrevenen, of zij hebben den Geest der aanneming niet ontvangen. En **zoo** lang zij aan dit Galatiache Evangelie blijven hangen, zullen zij nooit de

ware vrijheid ondervinden, noch zich verblijden in de hoop der heerlijkheid **Gods**. Deze worden door eigengerechtigheid **terug gehouden van het hooren** der Evangelie-bazuin. Anderen **daarentegen**, van een geheel verschillenden aard, worden **terug gehouden**, door het wanhopen aan zich **zelve**. Hunne taal is : „**Ik ben zoo** vuil en snood geweest; ik ben zulk een buitengewoon **afwijker**; *ik* ben met mijne genegenheden **zoo** verre van God geweken; ook is mijn hart **zoo** slecht, mijn gemoed **zoo** vleeschelijk, **mijne** bedorvenheden **zoo** machtig, dat ik weet niet wat te doen! Wat zal ik beginnen?” Wat gij doen moet en kunt — *Niets!* ziedaar de **geheele** slotsom van alles, wat gij kunt doen. Cijfer al uwe verrichtingen bijeen, en gij zult ontdekken, dat gij daaronder **nul** moet schrijven — niets, volstrekt niets. En dan zijt gij tot dit punt gebracht — „**verloren** en heengedreven.” Is dat niet uw wezenlijk karakter, uwe juiste staat en toestand? Begeer dan van God, dat Hij Zijn Evangelie nabij u brenge, en de groote bazuin in uw-harte **blaze**. Belijd voor Hem, dat gij een verlorene zijt, en dat Hij alleen u kan behouden.

Geroepen door den klank der groote bazuin, *komen* de **verlorenen en heengedrevenen**. **En** wat doen **zij**, als zij komen? Achten zij de zonden klein, spotten zij met God, **of misbruiken** zij zijne genode? — Onze tekst zegt geheel anders : „**zij** zullen den **Heere** aanbidden op den heiligen berg te Jeruzalem!” Zij aanbidden Hem in Geest en in waarheid, in de schoonheid van Zijne heiligheid. Met gereinigde harten, gereinigde conscientie'a en geestelijke hartstochten vallen zij voor Hem neder, en hunne zielen gevoelen de grootheid Zijner liefde. Zulke hevig gaande gevoelens hadden zij vroeger niet; daarom konden zij-den Drieëenigen God niet aanbidden op den heiligen berg, noch te Jeruzalem. De groote bazuin was nog niet voor hen geblazen; het jubeljaar was **nog** niet aangebroken; de boeien waren nog niet geslaakt, de ketens gebroken en de deuren der gevangenis open gezet. **Zij** konden God daarom niet aanbidden in de vrijheid en volheid des **Geestes** en der aanneming.

En waar aanbidden zij Hem? — Op den heiligen berg. Door den heiligen berg verstaan wij, dat hij henen wijst naar den geestelijken berg **Zion**, de plaats waar Jezus regeert. Dit is de aloude verklaring des Vaders : „**Ik** toch heb Mijnen Koning gezalfd over **Zion**, den berg Mijner heiligheid.” Daar troont de Heere Christus immer met liefde in Zijn hart, met genade op Zijne lippen, met het Evangelie in **Zijne** handen, Hij zit op **eenen** heiligen berg, zwaait **eenen** heiligen scepter en regeert in de harten van een heilig volk.

De menschen **spreeken** zoo veel van heiligheid; en waarlijk,

zij mogen daar wel van spreken, want het is eene **allerplechtigste** verklaring, dat „**zonder** heiligmaking niemand den **HEERE** zien zal.” Maar tot hoedanige heiligheid strekken de meesten zich uit ? — Eene heiligheid des vleesches, eene heiligmaking van het schepsel. **Zij** moeten *dit* doen, en **afstand doen van** dat ; en als zij dit betrachten, en dat nalaten, dan zijn zij heilig. **Zoo** vele gebeden moeten er opgezegd, zulk een tal van hoofdstukken gelezen, **zoo** vele goede werken verricht worden. Dit, mijne vrienden ! is eene paapsche heiligheid, de heiligende strafheid van St. Dominicus, maar gansch niet die heiligheid, welke er noodig is, zullen wij den Heere zien. Die is van **eenen** geheel anderen aard — onderscheiden in alle maniereu, in oorsprong, in weg, in middelen en in einde. De eenige ware heiligmaking is die, welke door den Geest van God in de ziel voortgebracht wordt. Eene andere bron of fontein is er niet. En hoe werkt Hij die ? Door de Wet of door het Evangelie ? — Door het Evangelie voorzekerlijk. Wanneer de groote bazuin der vrijheid in de ziel klinkt, als zij naar **derzelve** klanken luistert, en derzelve geroep gehoorzaam wordt, dan aanbidt zij den Heere op den heiligen berg te Jeruzalem. Dan is de ware heiligheid der ziele ingestort ; want dan zijn haar gegeven geestelijke begeerten, geestelijke hartstochten, geestelijke uitzichten, geestelijke gewaarwordingen en geestelijke harten. Dit is de heiligheid, die door den Geest van God in de ziel gewrocht is, en buiten die heiligmaking zal niemand den **HEERE** zien. Maar welk een vreemde weg, om heilig gemaakt te zijn ! Eer een arm, verloren zondaar heilig wordt, spant gemeenlijk de zonde alle krachten met hem in, De satan stoot hem hard aan ; de verzoeking en vallen hem aan ; begeerlijkheden en bedorvenheden vermorselen hem bijna, en hij is verloren, rampzalig ellendig onder de ophooping der wrake **Gods**. Wat heiligheid heeft nu deze arme ellendeling ? Zijn eigen gevoel zegt hem, dat zij niet meerder is dan die des satans ; en daarbij onbekwaam, om haar voort te brengen, schoon hij ook **eenen** vloed van tranen stort ; noch ook niemand op de aarde te vinden, die haar voor hem kan daarstellen ! Kan dit een man **Gods** zijn ? Een mensch, tot wien het Evangelie spreekt ? Een mensch, voor wien Christus stierf ? Kan dit een kind van God zijn en een erfgenaam des eeuwigen levens ? Hoe ? deze arme ellendige „**verlorene**”, deze arme „**heengedrevene** ?” Ja, Geliefden ! juist hij is het, hij is een erfgenaam des Hemels, een mede-erfgenaam van Christus, en op weg naar de heerlijkheid.

Maar, vraagt gij, of er daar **geene** werkdadige heiligheid, **geene** gehoorzaamheid der handen, noch goed gedrag des levens is ? Ja gewisselijk. Maar gij moet oorzaak en uitwerking, wortel en vrucht, bron en stroom niet met elkander verwarren.

Deze heiligheid wordt niet voortgebracht door gehoorzaamheid, door daden, door plichten. Wij lezen in onzen tekst: „**Het** zal te dien dage geschieden, dat **er met een groote** bazuin geblazen zal worden,” — de bazuin des **Evangelie's, dewelke** verkondigt barmhartigheid voor ellendigen, en vergeving voor schuldigen; **dewelke** verkondigt, dat Christus het werk, dat de Vader Hem te doen gegeven had, voleindigd heeft en de zonde uitgewischt door Zijn dierbaar bloed. De **heenge-drevene** hoort, — gelooft, gevoelt en neemt dat aan. En **als deze hemelsche** klanken een aangenaam geluid in zijne ziel worden, dan komt hij tot den berg **Zion** en tot het bloed der **besprenging**, dat betere dingen spreekt dan (dat **van**) Abel. Daar neemt de Heilige Geest het uit de dingen van Christus, en openbaart het der ziel, **Zoo** heiligt Hij hem, en ontsteekt in de ziel liefde tot Jezus en gehoorzaamt **aan de waarheid**. „**Het** oude is voorbij gegaan, en het is al nieuw geworden.” Dit is geestelijke heiligheid, iets, **zoo** zeer onderscheiden van **vleeschelijke** heiligheid, als de Hemel van de hel.

Mijne vrienden ! hebt gij ook de zaak in dit licht beschouwd, en iets van deze Goddelijke kracht en dit hemelsch werk gevoeld? **Zoo** niet, dan moet ik **u** zeggen, dat gij nog nooit de **Evangelie-bazuin** gehoord hebt. Dan werkt nog steeds in u de eigengerechtigheid, Gij bemint een **Galatisch** Evangelie, dewijl dat **zoo** zeer uwe eigengerechtigte harten voegt. Maar veroordeelt daarom anderen niet, en scheldt hen niet uit voor **Antinomianen**, omdat zij een Evangelie der vrije genade gelooven en liefhebben. In mijn hart en geweten geloof ik, dat ieder kind van God, dat zalig zal worden, deze dingen, elk in **zijne** mate, **alzo** zal bevinden. Het Evangelie heeft geen twee verschillende geluiden. De zilveren trompet was geheel uit één stuk vervaardigd; en **zoo** ook is het Evangelie geheel uit één stuk. Deze bazuin geeft een zeker geluid.

Hieruit kan het ons nu ook duidelijk worden, waarom het Evangelie, ia onze dagen, **zoo** veel veracht wordt, Het is al te rein, al te vrij, al te souverain, al te rijk en overvloeiende. De meeste menschen scheppen er behagen ia, de Evangelische wijn met een aanmerkelijk mengsel van water te vermengen, omdat de reine wijn der Evangelische genade al te krachtig voor hen is. Maar wie zijn het, — die de Evangelische wijn **liefhebben**? Zij zijn het, tot wien Lemuëls moeder, **eene** bijzondere opmerkzaamheid gebod. „Geeft sterken drank dengenen, die verloren gaat, en wijn dengenen, die bitterlijk bedroefd van ziele zijn; dat hij drinke, en zijne armoede vergete, en **zijner** moeite niet meer **gedenke**.” Zij was eene wijze vrouw, en zij gaf wijzen raad. En wat toen **waarheid** was, is nog waarheid.

De bitterlijk bedroefden van ziel beminnen steeds den **Evan-
gelischen** wijn, en de verlorenen en heengedrevenen komen,
nog ten **huidigen dage**, op het geluid der groote bazuin, en
aanbidden den Heere op den heiligen berg te Jeruzalem.

AMEN.

DE GOUDEN KETEN VAN VERDRUKKING EN LIEFDE.

TEKST. ROM. 5 : 3-5 : **EN** NIET ALLEENLIJK (DIT), MAAR WIJ ROEMEN OOK IN DE VERDRUKKINGEN: WETENDE DAT DE VERDRUKKING LIJDZAAMHEID WEBKT;

EN DE LIJDZAAMHEID BEVINDING, EN DE BEVINDING HOOP; EN DE HOOP BESCHAAMT NIET, OMDAT DE LIEFDE GODS IN ONZE HARTEN UITGESTORT IS DOOR DEN HEILIGEN GEEST, DIE ONS IS GEGEVEN.

Wanneer wij eens aan verschillende personen, zelfs onder **degenen**, die God kennen en **vreezen**, de vraag -voorstelden : wat of wel het hoogste bereikbare toppunt in de Godsdienst is ? Welk een onderscheiden antwoord zouden wij dan bekomen. De een zoude zeggen : „**het** is, om wel bevestigd te wezen in de leer des **Evangelie's** ; om niet langer een **kind** te zijn, dat met allerlei **wind** van leer heen **en** weder **geslingerd** wordt, „**maar** geworteld en gegrond te zijn in de waarheid, gelijk die in Jezus is.” Een ander zoude zeggen : „**het** is, om steeds den geest der genade en de tegenwoordigheid **Gods** aan zijne ziel te genieten ; om duidelijke en zalige beschouwingen te hebben van **ons** aandeel aan den Heere Jezus, en in zich **geduriglijk** te gevoelen die volmaakte liefde, welke de **vreeze** buiten **drijft**, en dien vrede, welke alle verstand te boven **gaat**.” Wederom zou een derde uitroepen : „**het** is zijn geweten **teeder** en levend te hebben voor het kwaad der zonde ; ootmoediglijk met God te wandelen ; dicht aan den troon der genade te worden gehouden, en ten allen dage waakzaam en biddende te zijn.” En nog anderen zouden zeggen : „**het** bestaat in den zin en den wil van Christus op zijne ziel gebonden te hebben; op het nauwst overeenkomstig de bevelen **van** het Evangelie te wandelen, en met zijn hart, mond en leven volkomen te **toon**, dat het beeld van Jezus Christus in ons herschapschap is, en dat wij Zijne voetstappen drukken.”

Hoewel ik nu niet wil zeggen, dat al deze antwoorden of een **derzelve** verkeerd is, zoo meen ik toch, dat zij ons niet het juiste antwoord gegeven hebben. „**Maar**” — zoo vraagt wellicht deze of gene, „**wat** meent *gij* dan wel de grootste verkrijging in de Godsdienst te zijn ?” Ik antwoord : „*Te roemen in de verdrukking.*” Dat was ook zekerlijk het gevoelen

van den apostel Paulus, gelijk ik u, in weinige oogenblikken, meen te kunnen aantonen.

Na dat de apostel, in de voorgaande hoofdstukken, de leer der **rechtvaardigmaking** had vastgesteld, maakte hij in het begin van dit vijfde hoofdstuk gewag van eenige vruchten, die daar uit voortvloeien. De eerste daarvan is : „vrede met God, door onzen **Heere** Jezus Christus.” Een tweede : de **toeleiding** door het geloof tot deze genade in welke wij staan.” En de derde is : „**een** verblijden in de hoop der heerlijkheid Gods.”

Beschouw nu eens deze drie vruchten, van gerechtvaardigd te zijn uit genade, door het geloof. Zoudt gij iets weten, dat dezen vrede-met God, de **toeleiding** tot eene genadige betrekking en staan in Zijne tegenwoordigheid, en een roemen en verblijden in de hoop der toekomstige heerlijkheid, overtreft en te boven gaat ? — Ja, mijne Vrienden ! de **vierde** vrucht overtreft zeer verre deze drie rijpe en kostbare trossen, „En niet **alleenlijk** dit, maar **wij roemen ook in de verdrukkingen;**” — hetwelk duidelijk te kennen geeft, dat het roemen in de verdrukking eene **verdere** vordering veronderstelt, dan de genieting van den vrede met God, of **eenen** toegang te hebben tot den staat der genade door het geloof, of zich te verblijden in de hoop der eeuwige heerlijkheid Gods.

Maar **er** mocht gevraagd worden : „hoe kan dit waar wesen ?” En het antwoord- op die vraag vinden **wij** in onzen tekst, dien ik daarom, als de **Heere** mij kracht geeft, ter dezer ure voor u zal trachten te ontvouwen,

In onzen tekst toch vind ik **eene** gouden keten, door de hand **Gods rondom** de ziel gestrengeld, en in deze gouden keten vind ik zekere gezegende schalmen. Vraagt gij naar die gouden keten ? — Zij is **het**, wat uit den Hemel tot de aarde nederdaalt en de ziel aan den troon van God vast bindt. En de onderscheidene gezegende schalmen, in deze gouden keten, zijn vijf in **getal**, De eerste is : **verdrukking** ; de tweede **lijdzaamheid**; de derde **bevin-**
ding ; de vierde **hoop** en de vijfde **liefde Gods** ; en wanneer de eerste schalm met den **laatsten** is **zamengebonden**, — wanneer de verdrukking gesmeed is aan de liefde Gods, dan is de keten voltooid.

Komt laat ons, met den zegen Gods, deze keten en hare onderscheidene schalmen **afzonderlijk** beschouwen, zoowel hunne samenhechting, als hunne wederzijdsche afhankelijkheid en **schoone** overeenstemming met elkander, u aanwijzende.

I.

De eerste schalm is dan VERDRUKKING.

„**Verdrukking !**” voorzeker zwaarwichtig genoeg, om, ware die schalm niet door den laatsten ondersteund, tegen alle

andere op te wegen. En merk wel op, dat is de eerste schakel. **Het** staat niet aan ons, welke schalm het eerst te leggen, anders zouden wij **veel** voordeeliger beginnen, naar het ons voorkomt ; — **wij** zouden de liefde **Gods** vóór de verdrukking **aangrijpen** ; de kroon vóór het kruis aanvatten, en zegepraal juichen vóór den strijd. Maar **Gods** bestel moet gevolgd worden, en niet het onze; want **zoo** wij al met den verkeerden schalm beginnen, dan zullen wij daar nooit eene volkomene keten van maken. De eerste schalm daarom van deze hemelsche keten is „**verdrukking.**” Dat is een zeer zware schalm, dewijl menigwerf vele verdrukkingen tezamen gesmeed worden, om **die** sterk en krachtig te maken.

Het woord „**verdrukking,**” zegt letterlijk in het **oorspronkelijke**; *een terneder gedrukt zijn*, en het is opmerkelijk, dat het Engelsche woord „**verdrukking,**” eenigzins van gelijke beteekenis is ; want het is afgeleid van een **Latijnsch** woord, dat letterlijk zeggen wil, *een dorschen van koren*, gelijk dat bij de **ouden** placht te geschieden, door een zwaar werktuig daar over heen te drijven. Alles dus wat de ziel niet **nederdrukt en** het kaf niet wegdorscht, verdient den naam van verdrukking niet. Kleine benauwdheden, die komen en henen gaan, voorbijgaande **kwellingen**, kortdurende beproevingen van **eenen** dag of een uur, de onderscheidene beleedigingen, die het gemoed beproeven of den hoogmoed verdriet aandoen, onverwachte teleurstellingen in onze werkzaamheden en honderd andere omstandigheden, die genoegzaam zijn, om ons voor den tijd te kwellen — zij schieten allen te kort bij het gewichtige woord „**verdrukking.**” **Zij zijn** niet zwaar genoeg, om **eenen** schalm in de groote keten te beslaan. Veelvuldig zijn de verdrukkingen van des **Heeren** volk; want boven de enge poort staat met groote letteren geschreven: „wij moeten door vele verdrukkingen ingaan in het Koninkrijk der hemelen.” Deze zijn en zullen altijd wezen, de eerste woorden, die de **oogen** des pelgrims aanschouwen, en hem voorhands de gesteldheid van den weg **aanwijzen.**

Gelijk de aarde een dal van tranen is, **zoo** heeft de kerk **met** de wereld vele verdrukkingen gemeen. Moeilijkheden in de familie waren het lot van Job, Abraham, Jacob en David; krankheid overviel Hiskia, **Trofimus** en Epafroditus ; tegenspoed en verliezen overkwamen Job en de weduwe der profeten, die **door Elisa** wonderdadig van de schuld ontheven werd; armoede en hongersnood dreven Naomi uit het land van Moab. Moeiten en verdrietelijkheden zijn dus, op zich zelf genomen, **geen teeken** van genade; want het is een onvermijdelijk uitvloeisel van en allernoodzakelijkst samen gebonden met den gevallen toestand der **menschen.**

Maar wij hebben onze **oogen** te vestigen op twee zaken, als bijzondere merkteekenen van de uitwendige verdrukking van Gods volk. Vooreerst, **dat** zij allen door eene bijzondere **bestelling** zijn **toegewogen** en ter-rechter tijd toegezonden worden; want schoon „de mensch tot moeite geboren wordt, gelijk de spranken der vurige kolen zich **verheffen** tot vliegen:’ **nochtans**, **komt** het verdriet niet uit het stof voort, en de moeite spuit nief uif de aarde.” (Job 5 : 6, 7.) **En ten** tweede, dat **zij** bijzonder, ter heiliging en ten **goede** te werken, gegeven **zijn** allen, die God liefhebben.

Maar boven de verdrukkingen en lasten van eene kwade gezondheid, familie beproevingen of benauwende omstandigheden, die de kerk met de wereld gemeen heeft, heeft zij, haar bijzonder eigen zijnde, **verdrukkingen**. Sommigen **dezer** zijn uitwendig, als : vervolging, onderdrukking, **versmading**, verachting en beschimping, Juist hare stelling in de wereld, als een getuige van Christus brengt dat **mede**. Zij heeft die te verdragen, als één zijnde, met, haar, eenmaal lijdend Hoofd. „**Indien** u de wereld **haat**, zoo weet, dat **zij** **Mij**, eer dan u gehaat heeft. Indien gij Pan de **wereld waart**, zoo zou de wereld het hare liefhebben, doch omdat gij van de wereld nief **zijt**, maar Ik u uif de wereld heb uitverkoren, daarom haat u de wereld.” (Joh, 15 : 18, 19.) Maar hare **voornaamste** verdrukkingen zijn inwendig, en **ontstaan** uit de aanvallen des satans, **krachtige verzoeking**en, den last van zonde **en** schuld op hunne consciëntie, twijfelingen en **vreeze** omtrent **hun** aandeel in Christus, beangstigende inwerpselen en een dagelijksche, ja onophoudelijke strijd met eene natuur, die **altijd** belust is op hef kwade.

II.

Doch de tijd roept mij, om verder te gaan, daar ik toch alles hiervan niet kan zeggen, maar liever zijne bijzondere verbinding met den volgenden schalm in deze keten zal trachten aan te **toon**en. Wij lezen in onzen tekst: „**dat de verdrukking lijdzaamheid werkt.**” Wij hebben het woord „lijdzaamheid,” hier niet in **zijne** gewone beteekenis te verstaan, als te kennen gevende eene zachtmoedigheid en stille geruste gesteldheid. Zoo hier als elders, zegt de schriftuurlijke meening van dit woord „**verdraagzaamheid.**” Ziet van beide deze woorden een voorbeeld in den brief van Jacobus, „Zoo zijt dan lankmoedig, broeders !” „**Weest** gij ook lankmoedig.” (Hoofd. 5 : 7, 8.) Het andere woord, (hetwelk hier gebezigd is) zegt **verdragen**. „Ziet, wij houden hen gelukkig, die **verdragen**; **gij** hebt de **verdraagzaamheid** Jobs gehoord” (Hoofd. 5 : 11.) Het is noodzakelijk, dat wij dit onderscheid in het oog houden, want de beide

woorden meenen geheel verschillende zaken. In den **gemeenen** zin des woords, is het niet waar, dat „**de** verdrukking **lijdzaamheid** werkt.” **Jobs** verdrukkingen werkten voorzekerlijk **geene** lijdzaamheid in zijne ziel in de **gemeene** beteekenis des woords, want hij was bij uitnemendheid knorrig en gemelijk. Maar zij wrocht verdraagzaamheid. Hij werd van alle zijden aangerand, beroofd van kinderen en eigendommen, tot het gebeente ontbloot, geplaagd door den satan, en door zijne eigene vrouw verzocht, om God te zegenen en te sterven. Te midden van dit alles, was Job niet vrij van de baren en de opzwellingen van opstand. Hij vervloekte den dag zijner geboorte, en onthield zich niet, de **scherpste** klachten uit te spreken. Maar hij **verdroeg**. Hij bood den onmeedogenden storm het hoofd. Hij **droeg**, wat God hem **oplag**, hield door zijn gelóof zich aan God vast en gaf niet toe aan de inblazingen des verzoekers, om „**God** te zegenen — (afscheid van Hem te nemen, Hem te vloeken), en te sterven.” Hij drong door al zijne beproevingen ; gelijk een krachtig zwemmer te midden der **schuimende** golven al zijne krachten inspant, om den wille van zijn leven, en om behouden den oever te bereiken. Dit is nu de „**lijdzaamheid**”, — dat is, verdragen in den zin van het hier gezegde woord.

Maar hoe werkt dan de verdrukking lijdzaamheid ? Een zinnebeeld zal ons dit duidelijk maken. Een ongetemd paard kan zelfs den geringsten last niet op zijnen rug dragen. Maar, door het daartoe te wennen en dat te **leeren** doet het dat zonder tegenstreven, ja, leert dien ten laatate verdragen. Of neemt **eene** andere gelijkenis. Een man, aan den arbeid gewend, werkt **elken** dag tien of twaalf uren. Ik daarentegen zou dat niet één uur kunnen doen, Van waar dit verschil? De arbeid heeft in hem **eene** verdraagzaamheid gewrocht — de gewoonte heeft hem dat **slover** onderworpen gemaakt. **Zoo** werkt de verdrukking lijdzaamheid. Maar daar is meer, In den **Schriftuurlijken zin** des woords, geeft verdragen een **onderwerpen** aan den wil van God te kennen. Aler de ziel niet daartoe gebracht is, om in stilheid en **onderwerpelijkheid** de drukkende slagen van **Gods** hand te verdragen, **heeft** de verdrukking haar werk niet verricht — zij heeft **geene** lijdzaamheid gewrocht. De eerste schakel is niet aan den tweeden **vastgesmeed**. Verdrukking **werkt** lijdzaamheid. Dit geeft **eene veroorzaking** te kennen — een voortbrengen, een gedurig te weeg brengen. In het eerst is dit menigwerf **zoo** niet. Wanneer de storm komt, zien wij **geene** helder; zon van achter de duistere wolken. Ja; zelfs in **eene** vlaag van ongeloof en gemelijken **opstand, meenen** wij daar dikwijls niets goeds in opgesloten te zien, of vermoedelijk uit de beproevingen voortvloeiende. De eerste

slag der beproeving **slaat de ziel neder en doet haar** duizelen, en het duurt vaak **eenen geruimen** tijd, voor en aler zij hare bekwaamheid herkrijgt, **om** te zien, van waar de slag kwam, en waarom hij haar toegezonden is. Het **gemoed is zoo** verduiderd en het oordeel **zoo** verwilderd, door de drukking der beproevingen en des satans inblazingen, dat wij **Gods** hand niet achter die duistere wolk zien, noch gelooven, dat zij door Hem gezonden is om een bijzonder werk in de ziel te werken. **Zoo** lang dit oproer niet gestild is, brengt de verdrukking **geene** lijdzaamheid voort. In plaats dat zij lijdzaamheid werkt, werkt zij opstand en rebellie. De eerste stap tot die lijdzaamheid is, in de verdrukking, **Gods** hand te zien, „**Ik kan** ze niet **dragen**; ik wil er **niet** onder buigen”, zegt dan steeds de ziel. Maar zoodra er een straal lichts door die donkere wolk breekt, en het duidelijk wordt, dat de beproeving van God komt, **dat** brengt in eens onderwerping voort. Dan is de werking der verdrukkingen gelijk de gisting van het zuurdeeg in het deeg, hetwelk dat trapsgewijze deesemt, en ganschelijk verandert, - verzuurt en bitter maakt, doch **bij** de **uitkomst** voedzaam brood te voorschijn brengt. Daar mede paart zich een besef en het gevoel, dat wij **zelve** die beproeving hebben uitgelokt. „**Hebt** gij u dit **zelve** niet aangedaan?” vraagt de Profeet, „**Ja**” antwoordt de ziel — „waarlijk, ik ben er zelve de oorzaak van.” En nu komt het verdragen. „**Deze** beproeving,” zegt de ziel, „**is** van God; **geene** toevallige wisseling van het lot bracht die over mij; ik heb ze ganschelijk verdiend, en al waren de slagen, die mij treffen, duizende malen zwaarder geweest, ik moet het voor God belijden, **dat** ik ze mij dubbel heb waardig gemaakt. Ik steek mijnen mond in het stof. Ik weet en beken, dat ik deze zware slagen verdiende. Ik onderwerp mij der roede, en och ! dat zij tot **eene** diepe en gedurige **les** zij.” Hoe schoon vinden wij dit opgehelderd in de zaak van David, toen hij **Gods** kastijdende hand ondervond, eerst toen het kind, **bij Bath-séba** in **overspel** geteeld, met ziekte en den dood geslagen werd, en later, toen hij vlood voor Absalon ! Welk **eene** lijdzaamheid wrocht **bij** hem de verdrukking, toen hij den vloek van Simèi verdroeg, en die heerlijke woorden tot Zadok uitsprak ! **Hij** zeide : (2 Sam. 15 : 25, 26.) „**Breng** de arke **Gods** weder in de stad; indien ik genade zal vinden in des **HEEREN** **oogen**, **zoo** zal Hij **mij** weder halen, en zal ze mij laten zien, mitsgaders Zijne woning. Maar indien Hij **alzo** zal zeggen: „**Ik** heb **geenen** lust tot u; *zie (hier) ben ik, Hij doet mij, zooals het in Zijne oogen goed is.*” Dit **is** het, wat Jacobus meent, als hij hoofd, **1 : 2—4** zegt: „**Acht** het voor groote vreugde, mijne broeders! wanneer gij in velerlei verzoekingën valt; wetende, dat de

beproeving uws geloofs lijdzaamheid werkt. Doch de lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk, opdat gij moogt volmaakt zijn en geheel oprecht en in geen ding gebrekkelijk." Verzoeken of beproevingen toetsen het geloof, en de „beproeving, des geloofs werkt lijdzaamheid," hetwelk dezelfde uitdrukking is van Paulus ; maar de lijdzaamheid moet een volkomen werk hebben, dat is: zij moet in de ziel uitgewerkt, en in **derzelver** ware gehalte en gedaante te voorschijn zijn gekomen. Dit is de verbinding van den eersten schalm. De verdrukking werkt dus lijdzaamheid, en die ondersteunt haar en is **daarmede vereenigd**.

111.

Maar wat werkt dan die lijdzaamheid? De lijdzaamheid is toch **geene** ledige noch onwerkzame deugd. Zij heeft ook iets te volbrengen. „*De lijdzaamheid werkt bevinding.*” Het woord „bevinding,” heeft hier **eene** bijzondere beteekenis, Wij hebben het niet in den algemeenen zin te verstaan, zooals het uitdrukt het **geheele** werk van God in de ziel. Maar in **eene** meer **bepaalde** beteekenis, zegt het hier **eene** bijzondere bevinding van de kracht, de **wijsheid** en de **genade** van God in en onder de verdrukkingen. Het woord zegt letterlijk „**proeve,**” en derhalve geeft het ons te verstaan de proeve (de ervaring), die de ziel heeft van de **goedertierenheid Gods** in en onder de beproevingen en verdrukkingen. Wij zouden het aldus omschrijven : de verdrukking werkt verdraagzaamheid en onderwerping, en terwijl de ziel verdraagt en onderworpen is, **zoo** verwerft **zij eene** bevinding en proeve van de kracht en goedheid **Gods**. Deze bevinding is tweeledig, het is **eene** proeve van wat God is, en een proeve van wat wij zijn. Wanneer de **golven** van opstand **en rebellie** bedaald zijn, dan kunnen wij zien, hoe gevaarlijk wij waren, om op de klippen der wanhoop schipbreuk te lijden. Dan hebben wij **eene** bevinding bekomen van onze zwakheid, **hulpeloosheid, wederspannigheid, zondigheid, onbekwaamheid tot alles, wat goed en Goddelijk is.** In den smeltkroes komt de droesem en het schuim der natuur aan het licht; in de paden der verdrukking worden er diepe ontdekkingen waargenomen van het eigen ik, in **deszelfs** snoodheid, afzigtelijkheid, vuilheid **en walgelijkheid.** Maar dit is nog de **eenige** bevinding niet, die in de paden der verdrukking worden opgedaan. Neen, daar is ook **evenzoo eene** proeve te **leeren** van wie en wat God is. En dit moet door **de** lijdzaamheid worden gewerkt, hebbende een volmaakt werk; want anderzins zien **wij Gods** hand niet in de beproeving, **Zoo lang** wij in **eenen** staat van opstand en **wederspannigheid** verkeerden, openbaart God Zich der ziele niet in Zijne

barmhartigheid, liefde en genade. Wanneer zij ter **neder** gebracht is tot zachtmoedigheid, nederigheid, ootmoedigheid en onderwerping, dan geeft Hij vroeger of later **eene** ontdekking van Zich **Zelfven**. Dus werkt de lijdzaamheid of verdraagzaamheid, onder **Gods** drukkende hand, **eene** bevinding van Zijne handelingen in **eenen** weg van genade.

1. Het eerste wat gemeenlijk bevonden wordt, is **eene** inwendige proef of een goedkeuren van de *wysheid* **Gods** in het verkiezen der beproevingen; want — vergeten wij dit nimmer — het is de Heere, die onze beproevingen uitkiest. Wij hebben daar niets in te zeggen — niets te bevelen, dat **zij** komen of gaan moeten, — het staat niet aan onze keuze, van welke natuur, gehalte of duurzaamheid wij ze begeeren. De kranke heeft zijne eigene geneesmiddelen niet te verkiezen. Alle beproevingen, hoedanig die ook zijn mogen, worden allen door den Bestuurder aller dingen in oneindige wijsheid uitgedeeld. Is het krankheid, het is door Zijn bestel; is het **eene** verdrukking in de familie, Hij heeft ze verkoren; is het **eene** beproeving in de omstandigheden, Hij heeft het gedaan; — vervolging, tegenstand, verachting, smaad, beschimping, Hij regelt dat alles. Was het naar **Jacobs** eigen bestel, zijne Rachel door den dood en zijnen Jozef door verraderij te verliezen? Verkoos Job zelf zijn' hard met **eenen** slag verwoest, zijne herders, schapen en runderen weggedreven en verbrand, en zijn lichaam met zweren, van den zool des **voets** tot den schedel toe, bedekt te zien? Neen, de pijl, die zijn hart deed sidderen, werd van **eenen ongezienen**, maar **onfeilbaren** boog op hem gemikt. „De **pijlen** des Almachtigen zijn in mij gedaald,” riep hij in zijne benauwdheden en angsten uit. „Waarom hebt Gij mij ten doelwit gesteld?” En voor dat de lijdzaamheid haar volmaakt werk in de ziel heeft, en wij ons der beproevingen, als van God ons **toege-**schikt wordende, kunnen onderwerpen, zien wij Zijne wijsheid in het verkiezen en besluiten dier bijzondere beproevingen niet, Maar wanneer wij **eenigermate** de weldaden ontwaren, die er uit de verdrukkingen voortvloeien, en derzelve goede uitwerkselen in onze ziel zien — gelijk daar zijn : **eene** afzondering van de wereld, een nabij brengen tot God, een wegwannen van het kaf, **eene** uitzuivering van den droesem en **eene** meerdere gelijkvormigheid aan den beelde van Christus, dan verkrijgen wij **eene** proeve van de wijsheid **Gods**, in het toezenden dier bijzondere beproeving, en dan komen wij tot die nederige en ootmoedige bekentenis : „Het is waarlijk juist de beproeving, welke ik noodig had ; **geene** andere zou in mij gewrocht hebben, wat deze in mij te **weg** bracht. Het is waar, de slag trof mij op het allergevoeligst ; maar evenwel juist ter plaatse,

waar mij de verwonding noodzakelijk was. Van wat kwaad heeft het mij terug **gehouden!** Wat goeds heeft het in mijne ziel gewrocht! Welke lessen — welke zalige lessen heb ik in deze -beproevingen geleerd!" Ziet gij nu **niet**, hoe de „lijdzaamheid bevinding werkt? Zonder lijdzaamheid is het gemoed te verward, om dit te zien. Alleen in de kalme diepten der onderwerping, ziet het **geloofsoog** der ziel de wijsheid **Gods** in de beproevingen doorstralen.

2. Maar dit **is** niet de eenige bevinding. Wij verkrijgen daarbij ook **eene** proeve van de **kracht Gods**, om de ziel onder de beproevingen te ondersteunen. O! wat is natuur, onze gevallene natuur, wanneer de verdrukking komt? Kan de natuur ze verdragen? Wil natuur er zich **aan** onderwerpen? Zal zij ooit God voor derzelver toezending zegenen? — Alles wat onze natuur doen kan, is zich **zelve**n in opstand te stellen tegen de vrijmachtige Majesteit des Allerhoogsten. Van natuur is het er verre van af, dat des menschen hart de roede zou kussen! die te ontvangen als van en uit de hand des **Heeren**; **Zijne** wijsheid daarin te erkennen, of zich den wil van God te onderwerpen. Doch worden wij onder de beproeving ondersteund, en ondervinden **wij**, dat de kracht van Christus in onze zwakheid volbracht **wordt**, dan geeft dit ons een proeve van de **kracht van God**, Wat was het, dan de **kracht Gods**, waardoor Job ondersteund werd? De eeuwige armen waren van onder hem — misschien nauwelijks **gevoeld**, maar toch hem steeds onderschragende. Het verdragen der beproevingen geeft **eene** bevinding van de kracht, die dat verdragen mogelijk maakt. En **zoo** werkt de lijdzaamheid bevinding.

3. Maar dan niets meer? O! ja, mijne vrienden! **wij** verwerven daarin eene bevinding van de **goedertierenheid Gods**; dat Hij goed is zoowel in het nemen, als in het geven; goed in het ter neder werpen, als Hij goed is in het opbeuren; even **zoo goed** in het gebruiken der roede, **als in** de kussingen Zijner liefde; — goed, in de ziel in den oven der verdrukking te stellen, om den droesem uit te zuiveren, goed in haar in den oven te ondersteunen, en goed, in haar uit den oven op te halen, **Zoo** verkrijgen wij eene proeve van de **goedertierenheid Gods** door lijdzaam zijne verdrukkende hand te verdragen. „De wederspannigen wonen in het dorre.” 1) Welke bevinding hebben zij dan van de goedertierenheden des **Heeren** in het land der levenden? Alleen dan, wanneer de ziel lijdzaamheid leert oefenen, wordt de goedertierenheid des **Heeren** openbaar.

4. Maar daar is meer. Wij **verkrijgen alsdan** eene bevinding

---

1) Ps. 68:7. Naar de Engelsche Overzetting.